

Billingeritten 2008

120 km

Ett reportage från en tolv-milsritt

Av Helena Bonnevie

Billingeritten är en av de mest välordnade, vackra och vänliga ritter som arrangeras i Sverige. Ett fantastiskt fint landskap, varierande vägar och underlag och lite lagom backigt. Jag gillar personligen när ritten bjuder på lite taktiska utmaningar och här lönar det sig att studera kartan i förväg och planera varje slingas tempo.

Det är fredag förmiddag och bil och hästtransport har just packats fulla. Jag och mitt 9-åriga arabsto ska göra vår tredje ritt över 100 km. I teamet ingår mina 13-åriga tvillingar Axelle och Rodrigue, min 10-åriga son Edgar,

och min mamma Berit som aldrig missat en tävling under alla mina år inom hoppeckrusen. Resten av familjen, man och åttaårig dotter stannar hemma. De ska på enhjulings-safari.

På en längre ritt är det förbesiktning dagen innan så vi åker hemifrån efter lunch på fredagen. Efter fem timmars resväg är vi framme vid den lantliga travbanan som utgör tävlingsplatsen. Det är massor av grönbete på viloområdet. Bra.

Redan nu får vi fokusera på tidsplaneringen jag gjorde igår kväll. På en dryg timme ska vi hinna med veterinärbesiktning, uppställning och bängenomgång. Hästen går igenom utan anmärkningar och lastas genast in i transporten igen. Vi åker iväg till

uppställningen som är ett fint och lugnt stall 20 minuter från tävlingsplatsen. Vi ger massor av hö och lite havre med betför. Tacke på och benen värmelindas.

Nu har vi faktiskt lite bråttom tillbaka till bängenomgången. Glada arrangörer informerar om faror, fällor och skyldigheter. Ritten har redan börjat i mitt huvud. Som den dokumenterande varelse man är har jag förberett ett minut-schema för både ryttare och groom. Det gör mig lugn och säker att ha hållpunkter både i tid och på kartan. Dessutom underlättar det för groomarnas arbetsfördelning och tidsplanering.

Berit är mycket lättad över den eminenta groomkartan med detaljerad vägbeskrivning till varje groomställe. Det kan ju annars kräva en doktorsgrad i kartologi för att snoka reda på alla lokala traktorvägar och oskyltade småvägar. På mina första två ritter lyckades vi inte mötas på ett enda groomställe. Det var bara att fortsätta, vissla och se glad ut och allt ordnade sig ju ändå.

Vi inkvarterar oss själva på naturbruksgymnasiet någon km från tävlingsplatsen. Den efterlängtrade grillade kycklingen visar sig ligga kvar i kylen hemma så vi håller till godo med chips och

rödbetsallad. Prova gärna själva men se till att vara rejält hungrig först...

Halv elva är det läggdags. Sex timmars sömn och - plingeling - upp halv fem. Sköljer ner min vanliga (och mycket ovetenskapligt bevisade) träningsvärksförebyggande alvedon/c-vitamin med en drickyoghurt i bilen.

God morgon, lilla häst! Nu ska vi ut och springa! Ingen morgonhavre idag men du får lite betfor-soppa istället. Borstar av och ser att hon ätit bra av höet under natten. Skönt att veta att hon är full av grovfoder inför dagens ansträngning.

Sadlar och sitter upp 20 minuter innan start. Skrittar runt med de andra deltagarna. Det blir en lugn mass-start kl 6.30. Vi går med i tätklungan direkt. Travar ut på första slingan som är 40 km lång. Efter tio minuter ökar vi till en bra canter i 21-23 km/h tempo. Några släpper och fortsätter i trav.

Hästarna frustar och ångar lite i morgondiset. Detta är min bästa stund på ritten. Förväntansfullt. Småpullande hästar. En klunga utan fasta positioner. Fräscha egna ben. Känslan av att allt är möjligt.

Härlig natur. Det doftar våt mylla och en sparvhök flyger över skogsvägen. Kraft går från hästen till ryttaren och så åter till hästen. Efter tre mil i bra tempo rider jag en bit i par med Lena Sandberg och hennes härligt starka häst Diip. Under sträckans sista mil växlar jag ner till några travinslag där naturen så kräver och kommer efter drygt två timmars ridtid in i

första vet grinden med en snitthastighet av 18,6 km/h inkl pulsning.

Bra jobbat, lilla häst. Pulsen nere på 58 efter några minuter. Kollar hovarna och svampar av svedtränder och leriga ben. Har lärt mig att lita på groomisarna och lämnar dem med fullt ansvar att besiktiga hästen medan jag äter och dricker även om jag inte är jättehungrig. Vet att det kostar dyrt att slarva med maten. Vilar mig lite i brasse-stolen.

Axelle kommer tillbaka med hästen med glatt ansikte. Inga anmärkningar. Hästen har nu lärt sig att slappna av i pausen och ser mest ut som en blandning mellan en ko och en häger där hon halvåsar i morgonsolen under sitt värmande täcke. Det är också en fin bild av distansen: dessa kloka hästar som hushållar med sin energi.

Då och då tar hon en tugga av gröngräset. Hon brukar inte dricka särskilt mycket de första 4-5 milen. Ibland inget alls faktiskt men det oroar mig inte för jag vet att hon kommer att dricka fint under i stort sett varje groomstopp resten av ritten. Hon är klok min lilla häst.

Sex minuter till uttid. Sadling och extrakoll av all utrustning. Byter vojlock. Spänner på mig ett vattenflaskbälte nu – vi ska inte upprepa solstinget i Rimbo för några veckor sedan.

Rider ut ensam men hinner ifatt Anne Bruckner på hennes imponerande franska

travare. Vi gör sällskap någon mil. Vad det är vackert i Västergötland med sitt underbart böljande landskap. Tar bilder med ögonen och håller kvar dem i huvudet. Tänker på ridlägren jag åkte på till dessa trakter, då som vanlig ridskoleunge utan ens den vagaste förhoppning om tävling eller egen häst.

Släpper Anne för att rida som jag planerat den andra sträckans 32 km. Min häst ligger på lite lagom hela tiden trots att det är lite mer

backigt nu.

Vi galopperar så fort terrängen tillåter och efter två

timmars riddtid travar vi in i grind två med ett snitt på 15,6 km/h på sträckan och 17,2 km/h totalt inkl pulstid.

Vi kör samma pulsingsprocedur som vid första grinden. Här har vi minuter att tjäna i framtiden men för närvarande vill jag att hästen får lugn och ro runt sig. Det ger en god erfarenhet av momentet och då lär hon sig att pulsa ner själv inifrån.

Veterinärbesiktning utan anmärkningar igen. Härligt. Hon känns jättefin och går åter in i "vilostunds-koman".

Pauspyssel: en knorv på en strumpa rättas till. Lite vaselin smetas ut mellan hästens framben för att undvika rörelsefriktion. Axelle masserar hästens rumpmuskler och erbjuder massor av betforvatten som hästen älskar att stå och småsörpla på. Rodrigue serverar mig små chokladbitar och sportdryck och en bild dyker upp i mitt inre av fågelungar som matas, fast här har det visst blivit tvärtom.

Sex-minuterssaddlingen igen och vi travar ut på tredje sträckans 30 km som går runt i en stor slinga. Hackecanter i tio minutersintervaller med 13-trav emellan är mitt recept nu. Naturen kämpar inte emot min strategi och jag möter upp groomarna med ca 1 mils mellanrum. Hästen dricker fint och känns glad och trevlig. Kan rida på längre tygel nu. Efter ca 90 km tappar hästen sugen en aning. Inte trött men mer

demotiverad. Vägarna är lite enformiga och vi har inte ridsällskap. Hemma tränar vi lika mycket på att rida ensamma som i sällskap så hästen är ju van vid båda men lite monotont känns det just nu och vi ger inte varandra någon kraft.

Plötsligt brakar det till i skogen och åttamilens tåtgång galopperar upp. Härligt, bara att hänga på! Min häst blir så glad och vill iväg mycket fortare än min plan tillåter. Jag går ifrån den ett tag eftersom det känns psykologiskt rätt för både mig och hästen. Men då dyker den välbekanta ridhäst-gnag-tanken upp: tänk om jag rider för fort nu? – är detta rutinerat? – håller hon för detta?

Vägen övergår i smal skogsstig som blir till ett spännande lerhål. Något annat än skritt är inte att tänka på. En häst går ner sig till magen men kommer upp utan blesyrer. Försiktig ridning och allt går bra. Jag gillar att behöva anpassa fart efter terräng och vill gärna ha mer av detta i distansen även om det drar ned rittens snitthastighet i internationell jämförelse.

De sista kilometrarna hamnar vi i blandade grupper av åtta- och femmilare och tempot blir för mig ojämnt och opassande. Jag känner av en överbelastning på utsidan av mitt högerben och blir lite grinig. Det smittar naturligtvis genast av sig på hästen som svarar med att inte vilja gå ut i vägkanterna. Jag tar ut hästen ur gruppen och rider ensam. Börjar nynna en rolig sång och snart så går hästen bättre i eget tempo. Jag blir följsammare och innan jag märkt det ser jag veterinärgrinden mellan lövträden.

Godkänd igen med en etta för hudturgor och en notering om ett obetydligt stryksår

på en bakbensutsida. Hästen betar och kopplar av som hon brukar. Riddtid för tredje sträckan blev drygt 2 timmar, snitt 14,1 km/h inkl pulsning och vi ligger på en ackumulerad fart på 16,1 km/h med 92 km avverkade.

Jag lägger mig platt som en padda på en filt i gräset och gör bara en sak - vilar. Förut sprang jag omkring och fixade med allt. Nu har jag lärt mig överlåta allt till mina underbara groomisar. Det klarar de galant. Dags att mata mormor istället för mamma i denna 40 minuter långa paus.

Vi sadlar upp 12 min innan då det är re-inspection innan utridning på sista sträckan. Axelle visar hästen påklädd för veterinären. Inga problem. Jag sitter upp och det onda i mitt ben är borta. Tjoho.

Vi travar ut över ängen och nu återstår bara 18 km. Haha, en pytteliten sträcka! Jag har 20 minuter till Anne som ligger närmast före mig. Bakom vet jag att en grupp ryttare ligger minst en halvtimme efter mig så det ser ut att bli en solo-sträcka. Planen är att rida mycket lugnare nu så att hästen tycker det är kul hela tiden. Det är trots allt bara hennes tredje ritt på långa distanser och jag vill bibehålla hennes motivation.

Vi travar mest, ligger i 12-14-tempo, och galopperar när hästen själv vill byta gångart. Jag rider i tretakt nästan hela tiden, dels för att belasta båda frambenen lika mycket och dels för att minska antal 'upp och ner' i traven. Inbillar mig att jag sparar egen muskelkraft så här och dessutom kräver tretakten en bättre balansering vilket en distanshäst alltid förtjänar.

Slingan går på vägar vi ridit på tidigare under dagen men nu på sina ställen i motsatt riktning. Trots god banmarkering behövs bara en stunds ouppmärksamhet och man rider fel. Men det är bra att

distansen ställer krav på ryttarna att hitta och läsa kartan. Jag erkänner villigt att jag några gånger letar otåligt med blicken efter den bekräftande gula skylten vid kanten. Uff, där var den – skönt, då pinnar vi på då.

Sista sträckan låter jag hästen få bestämma tempot i högre utsträckning. Hon har svarat fint på mina krav de första tio milen och nu är vi inne på "förstärknings-etappen". En tävlingsritt är ju även ett utmärkt träningstillfälle för en häst i utveckling.

Vi går i mål, efter 1 timme och 23 minuters riddtid på sista sträckan, med ett etappsnitt på 13 km/h. Det gör 15,6 km/h totalt inkl pulstider och en sammanlagd riddtid på 7 timmar och 42 minuter. Den sammanlagda inpulsningstiden blir 19:52 minuter att jämföras med segraren Sofie Hinas som pulsade på 6:47 minuter totalt.

Inte så illa pinkat av en blind.

Inga veterinäranmärkingar i målbesiktningen och vi är stolta och glada över vår lilla Disa (Silver Dearest) som har gått från att vara en rätt otam och krånglig arabfröken till elithäst på tre säsonger. Ett delmål är uppnått!

Efter prisutdelning, vi slutade på femte plats, vilar vi hästen och låter henne beta i två timmar. Under tiden går de flesta runt och deltar i eftersnacket om dagens strapatser. Det är en skön stämning i denna ridsportsdisciplin. Kunskapsutbyte och empati råder över konkurrens och revirpinkande. Det märks också att groomarna är så mycket mer delaktiga i slutresultatet i distansen än i andra

ridsportgrenar där de närmaste lätt kan reduceras till chaufför och sponsor.

Vi stallar upp hästen en natt till för att få en mer utvilad häst inför hemtransporten nästa dag. Betförvatten och vanligt vatten i stora hinkar bredvid ett jättelass med hö och gräs. Ingen havre förrän imorgon. Pyssel med hästen och en innerligt tacksam god natt-klapp.

Nu när hästen det bra då väntar – äntligen – Timmersdala Pizzeria!! Vi sätter oss på uteserveringen i kvällssolen och en efter en dyker distansteamerna upp.

Mina egna musculus lårus börjar dra ihop sig och surna till och jag kan åter konstatera att tolv mil är mycket längre än

åtta och att jag visst ska cykla med barnen till skolan flera mil varje dag för att i framtiden undvika det tillstånd jag nu går in i och kommer att känna av i några dagar framöver.

Senare på logementet försöker vi oss på ett parti ”bataille” (belgisk svälta räv med samma intellektuella utmaning) men det blir för svårt. Fnissiga och trötta ålar vi nöjda in i sovsäckarna och sover som stockar. Ja, några av oss i alla fall som pinnar. Nöjd var ordet, sa Bull. .

Vi ses på nästa ritt!

Foto: Johan Nilsson och FX Bonnevie

Team Ludvigsberg

Ryttare:

Helena Bonnevie, fd hoppryttare som ridit distans sedan 2005. Hon har aldrig någonsin känt sig så vältrimmad som nu efter alla timmar i distanssadeln (de grå hårstråna är bara pälsglans).

Groomisar:

Axelle Bonnevie, 13 år. rider sin B-ponny Silver i såväl hoppning som distans, dressyr och ponnygalopp. Blick för allt som ska göras och lugn i alla lägen. Vill bli veterinär med egen klinik.

Rodrigue Bonnevie 13 år. Började rida ordentligt förra året och vill nu ta över mammas distanshäst. Blir aldrig trött eller på dåligt humör. Hängiven fågelskådare som åker SM i enhjuling.

Edgar Bonnevie, 10 år. Rider när det behövs, tex när man får en godispåse efter en clear round-hoppning på sin shettis. Smart kille som bär vatten som en hel karl. Ska bli hovslagare och insektsforskare. Även han en hejare på enhjuling

Groom till groomisarna:

Mormor, heter även Berit. Ålder och härstamning okänd men A-premierad med fulla poäng! Har åkt till fler tävlingar än de flesta och ändå aldrig upphört att vara nervös. Gör fantastiska picnic-väskor och hittar numera även till orter som Glömtomta och Irrboda.

Häst:

Silver Dearest, arabiskt fullblodssto (Jalaam - Zareef). Född 1999 hos L Hermelin. Klok och uthållig med stark kropp. Går sin tredje distanssäsong och har gjort över 900 kilometer (tävling och clear rounds) fördelade på 14 starter.